

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gaudium Orbis Universi. Sive Lætitia Generis Humani.
Augustissima Cælestium, Terrestrium, & Infernorum
Regina, Deipara Virgo, Maria, Ex Qua Per Benedictum
Fructum Ventris Ejus Post tot Myriades ...**

Schmucker, Mathias

Glacii, 1689

Et Spes nostra. Ode V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38142

Et Spes nostra.

ODE V.

1.

Q Uæ fila Virgo dexterâ
Nostrique flamen ortûs
Magistra veritas, quæ maris
Tumultuantis iras.
Et vela ventis turgida,
Et fluctuum procellas,
Clavumque Virgo dirigis,
Et anchoram salutis.

2.

Errantium Dux mentium
SPES UNA gratiarum,
Cui me, meique labilem
Mentisque corporisque
Cymbam dicavi: da prius
Quam verrat illa portum,
Ut criminum reconditam
Exterminem Saburram.

3.

Suprema cum lux fulserit.
Forum, diemque Mundo
Dictura casus ultimum
Factumque, terminumque,
Heu quantus horror undique
Et terror imminebit;
Tremore tabescentibus
Arentibusque luctu? (a)

4.

Cum pallidum concusserit
Agon supremus Orbem,
Quassata Tellus contremet
Actura mox ruinam,
Et sol tenebras induet. (b)
Lunæque fax cruorem,
Nigræque cælum cyclade,
Et contegetur umbris.

5.

Torvis minaces vultibus
Candentis instar æris,
Flammante dirum firmate
In Aridam Cometæ,
Ceu fulgur actum fulmine
Ruent, facèsque fixas,
Et mobiles encausticâ
Raptas trahent ruinâ.

6.

Nubes pluent cadentibus
Ignes ab axe flammis,
Cælum fluet torrentibus
Et igneis procellis,
Fluctusque volvet imbrium
Picisque Sulphurisque,
Aër flagrans incendiis
Totum cremabit Orbem.

7. Adde

(a) Luc: 21. (b) Luc: 21. Matth: 24.

7.
Addet caminus Vesbii
 Liparæque gurges æstus,
Globos Caphantus ignium,
 Ructabit Æthna rivos,
Incendiis incendia
 Flammas Chymæra flamas,
Iunget focos Vulcania
 Et ventilabra Lemnos.

8.
Tumultuantes Æoli
 (Vis bellicosa Venti)
Claustris solutis prælia
 Per aërem movebunt,
Pugnabit Eurus, Africo
 Contrariante fratri,
Baccis Notus tumentibus
 Caurum fugabit udus.

9.
Boream repellet Cæcias
 Vulturis hostis Austrum,
Auster resistet Balthico
 Inæstuans furori,
Et vorticosus omnia
 Turbabit ima summis
Turbo, feroces excitans
 Ardentis Orbis ignes,

10.
Non una Mundi portio
 Regiôque Natiôque,
Totius Orbis machina
 Cælum, solum, salumque,

Flagrabit: Ortus, Occiden
Septentrio, Merique,
Dies, suôque corruet
Tumulanda Terra buste

11.
Formido, pallor, tædium
 Et imago dira mortis,
Ipsaque morte sævior
 Mortis timor futuræ.
Instar tyranni sævient
 Mentésque lancinabunt
Cogentque vivos funerum
 Vi prævolare sortem.

12.
Heu quantus infaustissimus
 Percellet horror aures
Tigres, Leones, pardalibus
 Irrugient, freméntque
Boabit aura murmure
 Tonitruisque cælum,
Fluctus feroces æquoris
 Immugient ruinæ.

13.
Quantus pavor præcordia
 Exulcerata verme
Rodente conscientiam,
 Mentémque fauciat
Angustiabit undique,
 Stringétque comprimam
Terroribus, doloribus,
 Cælo, solóque partibus

14.

Ut inter undas turbine
lactata nutat alga,
Et pressa fluctu mergitur
Reciprocante, canna,
Et rursus alternantibus
Euris, Notisque surgit.
Aut ventilatae martiis
Arundines procellis.

15.

Sic mens malorum praescia
Suaque gnara culpa,
Spretique noxa Naminis
Temptrixque Vita Legum,
Sudore vultum defluo
Horrebit & pavebit,
Serò nimis cum Trojis
Gemens, dolensque victis.

16.

Tunc jura summus ultima
Prator dari jubebit,
Tubaque clangent *SURGITE*
Quotquot latetis Umbrae!
Molli sepultae cespite
Aut marmorum cavernis,
Putri relicto linteo

AD JUDICEM, VENITE.

17.

Manes in auras *Surgite*
Ad Iudicis tribunal,
Magni coloni carceris
Et Orbis inquilini

Caelestis Aulae nuncius

AD JUS CITAT, VENI-
TE; (d

Dicâ tenente Iudicis
Dextram, Themis sinistram.

18.

Huc evoluti carcerum
Et funerum latebris.
Mortis revulsa syndone
Et linteis sepulcri.
Scrobi relictis institis
Ad Iudicem *VENITE*,
De vermibus, bufonibus
Et aspidum sagina.

19.

Omnes adesse Circitor
Caelique Faecialis
Parere coget, buccina
Circumsonante Mundum,
Quos unda texit æquoris
Aut fluminum profunda.
Sintisque Terrae clauferant
Flammæq; concremarunt.

20.

Mox excitata funere
Cadmæa turba surget,
Coram statura iudice
Tremens pavensque culpa
Domesticæ non inscia,
Suique gnara probri,
Quam pungit histrix criminū,
Mens, tortor inquilinus.

21. Tunc

(d Veterum gnome fuit semper Dice, semper Themis Joyi assidens
Dice vel Diga praeses indiciorum, Themis Justitix.

21.

Tunc Orbis in Comitibus
Ad ultimum tribunal,
Et Univerſæ anafſin,
Fato ſtupente, carnis,
Mortis minacis ſpiculo
Arcuque diſſolato
Rediviva ſurgent corpora
Tubâ vocante Manes.

22.

Tunc cuncta motu concuti
Et impetu moveri,
Hiare clauſtra Manium
Criptæque funerales.
Suoque clauſus ceſpitem
Pulvis, cinis que carnem,
Vivumque ſument omnia
Induta corpus oſſa.

23.

Par calva, calvæ, pulveri
Par pulvis: Oſſa ſervi
Regis que mixta, militis
Ducis que: Cræſus, Iruſ
Pari jacentes funere
Sed impari reſurgent:
Discrimen iſtud omnibus
Discrimen eſſe, nulli.

24.

Iriſ thronum Thaumantias
Altum datura Regi,
Seſe arcuabit æthere
Circum tonante cælo.

Tonitruis que nubium
Crepantium furore,
Tremente Terræ pondere
Et mugiente ponto,

25.

Tunc milliones Alitum
Exercitus que mille
Cæleſtium, labentium
Cadentis inſtar imbris
Nimbique terris aurei,
Nivis que, grandinis que
Ad Numinis præſentiam,
Et JURIS APPARATU

26.

Aſtræa tunc volumina
Et cordium tabellas
Annalium diaria
Grandæ que, FURA, Fall
Omnes que pandet indices
Actæ que menda vitæ,
Notis legenda grandibus
Inſcripta, literis que.

27.

Arcana clauſa mentium
Fient aperta Mundo,
Tunc vitreum cor oſtium
Laxabit & fenestram
Deſideratam pectore
Momi dicacis ore,
Speculum que ſient abdit
Cryſtallus omne pect

28.

Celare culpam nemini,
Noxas negare nulli,
Mens impiata crimine
Suique sors reatus
Sinet, sed ultro se ream
Sistet, fatebiturque
Nondum exprobrante iudice
Coacta, nec timore:

29.

Clamante Conscientiâ,
Urgente vi malorum,
Rodente pœnitidine
Noxasque vindicante,
Damnationis literam
Sententiâque sponte
Inle feret, se iudice,
Actore, Teste, fonte.

30.

Stabunt Tyranni pallidi
Et anxii Monarchæ,
Suam intuentes iudicem
Quem spreverant Magi-
strum,
Oculis vibrantem spicula
Et luminum sagittas,
Iraque iustæ fulmina
Nictusque quot, tot ictus.

31.

Ex ore flumen igneum (e
Zeli furentis ardor
Torrentis instar sæviet
Et obruet nocentes,

(e Dan: 7. (f Sapient: 5.

Involvet omnes flammeo
Vindex procella fluctu
Et *Utrionis* æquore
Cremante merget hostes.

32.

In perduelles induct
Bellator arma Zelus (f
Succinctus ensem, lanceam
Dextrâ vibrans, sinistra
Ancile inexpugnabile
Assumet æquitatem,
Caputque tectus casside
Pugnabit in rebelles.

33.

Quid tunc feroces Attilæ
Totilæque sanguisugæ?
Quid Juliani Casares?
Apostatæ Tyranni?
Truces, Nerones, bestia,
Cruoris helluones,
Busirides, Geryones
Stupore siderati?

34.

Quanto tremore febrient
Tunc Insulæ & tiaræ?
Plusquam rigore querceo
Tremant, ruentque mi-
træ,

Ducum galeri, Caesarum
Auro graves coronæ,
Regumque cum eudonibus
Pares cadent Amyntæ!

D

35. In-

35.
Immixta scipionibus
 Ligonibusque sceptris,
 Pedisque Peda, Pastoribus
 Profana, mixta sacris,
 Fascisque ruris fascibus,
 Securibus secures,
 Et purpuræ centonibus,
 Et syntheses abollis.

36.
 Quali suam *Philoxenus*
Vitelliusque vultu
 Marci, sues, Antonii,
 Crassi meri Charybdes,
 Bacchæa Connæ dolia
 Apicii gulones,
 Verres, ferent sententiam,
SITITE & ESURITE.

37.
 Cristata quid superbia
 Suaque fronte major?
 Fastus tumens? quid Cæliæ
 Quid Phyllides Lycurgi?
 Quid Tullii Terentiæ,
 Briseides Achillis?
 Catullianæ Lesbæ?
 Quid Publii Corinnæ?

38.
 Frontis nives, & purpura
 Oris, jubaque frontis
 Certabit umbris sepia
 Caliginisque noctis.
 Genis sedebit buxeus
 Luror, colorque mortis,

Vultus decor, formidinis
 Decoetus à pruina.

39.
 Helenæ, Cleopatrar, C
 thiaë,
 Formosa monstra form
 Monstris pares Æsopicis
 Aut inferi Megaris,
 Plutonis in carnario,
 Proserpinæ culinis
 Brevi, brevi focariæ
 Ad anthraces futuræ.

40.
 POMUM SUUM DISCO
 DIÆ
 PULCERRIMÆ DEARI
 Non arbitrandum judice
 Pastore purpurato,
 Ad Tantali bellaria
 Cogentur esurire,
 Toraque hiabunt impro
 Æternitate MALUM.

41.
 Formosa Mundi Numina
 Adonides, Batilli,
 Hylæ, Gyges, Adonides
 Paridesque, Castores
 Phaones, Achylles, Al
 Narcissuli, Abfalones
 Omnes amoris exuent
 Veneres, Cupidinesque

42.
 Tot architecti criminum
 Tot Dædali malorum,

Tot præliorum Principes,
Tot Hæresum Magistri,
Fidei, Salutis, Numinis,
Legumque Proditores,
Tot æquitatis improbi
Et Veritatis hostes.

43.

Tot grandis auri præsidēs
Opumque conditores,
Tot Eucliones Lydii
Cræsi, Mydæque Condi-
tites tot Usurarii,
Tot æris harpagones
Quâ fronte stabunt? nemine
Patrocinate causæ?

44.

Tunc obrui se montibus, (g)
Et collibus vovebunt.
Egrique petris Alpium
Et vallium cavernis,
remique mole Caucaſi
Cerauniisque mille,
Quam ferre vultum Numinis,
Et judicantis iras.

45.

Tunc devoventis audient
Vocemque fulminantis,
æviterna Tænari (h)
Abite stagna, pestes,
aurite flammæ Tartari
Plutoniæ pyraustæ,

(g) Osee 10. Luc. 23. (h) Ibid.

Glutite fusæ congios
Picisque sulphurisque.

46.

Horrenda vox, facessere
Procul jubentis omnes,
Ad æviternos carceris,
Tremenda claustra, vestes,
Migrare, quos vel unicus
Contaminavit error,
Mortique fecit mancipem
Stigique vapularem.

47.

Ab hoc Tonantis fulmine
Non eximetur ullus,
Interminandis ignibus
Firmum stat, atque fixum,
Claudi, cremari, conteri,
In scoriam liquari,
Rursumque nasci pabulum
Picique sulphurique.

48.

Hæc pandet Orci cardines
Horrenda vox ABITE,
Æternitatis abditos
Referabit hæc abyssos,
Ebulliet styx vindices
Ardentis omnis undas,
Ultróque vortex ignium
Involveret unus omnes.

49.

Referata tellus unico
Glubet reos hiatu

D 2

Pan-

Pandetque fauces Tartari
Voraginésque claudent,
Creatasargent omnia
In hostium ultionem,
Armata iustas Numini
Natura junget iras.

50.

Peccator in se sentiet
Elementa cuncta ferri,
Orbem frementem surgere
Causam Dei tuentem,
Orcum Tyrannum fremere
Pœnasque postulantem;
Ridere cælum lacrimas,
Et exprobrare culpas.

51.

Pavoris hujus turbine
Si commovetur Othrys
Si contremiscunt aurei
Et concidunt Colossi;
Si Pyramis Nilotica
Et Mempheos columnæ,
Angusta quid mapalia
Quid faginæ tabellæ?

52.

Silaurus expers fulminis,
Si Cedrus & Cupressus
Procumbit, & radicibus
Evulsa marcet Ornus,
Immota nunquid arbuta
Arundinésque stabunt?

Rubus, myrica, cappariss,
Salix, genista, fungus

53.

Cum me tremores ambien
Et concidam pavore,
Et præstolabor anxius
Sententiam Tonantis,
Coram bilance Præsidis
Sedentis ad tribunal,
Omnem librantis scrupul
Atomumque, pulverem
que.

54.

Quæ me prement angustis
Quæ cor catasta frangi
Sudore quanto diffuam
Quæis lacrimis madeb
Hinc arguent testantia
Peccata me reatus,
Et inde formidabilis
Astræa lance sternet

55.

subtus patebit horridum
Chaos, & abyssus Or
Judex tonabit desuper
Iustasque sparget ira
Urénsque conscientia
Cor verminabit intus
Pendens foris acinacis
Minabitur macellum

(S. Sapient: 5. (S. Greg. in Psal: 142. (S. Anselmus in
at refert. S. Bonav. in Pharetra, l. 3. c. 49. (S. Anselm, ut

56.

Quocunque verto lumina (2)
Pavor, tremor, minæque,
Ubique trux sententia
Trepidæ pererrat aures,
Peccator eheu perditus
Depressus, & relictus.
Constrictus arctis criminum
Quò, vinculis, migrabo?

57.

Fugâ tribunal fallere
Aut callidum latere,
Nulli datur: nec iudicis
Obnubilare vultum,
Perplexæ virtus candidos
Si pallet inter agnos.
Effrons scelus nigerrimos
Quis stabit inter hædos?

58.

Ad quæ Reus Subsellia
Et asyla provocabo?
Adamante durant omnia
Fuso rigent metallo,
Immittora tigribus,
Et furdiora saxis,
Nullis movenda lacrimis
Nec mollienda verbis.

59.

Tu sola restas, unicum
Solatium reorum
Et SPES & ara supplicum
MARIA perditorum,

(2) Idem.

Tu sola præbes dexteram,
Tu sola Matris ulnas
Pandis Tuis Clientibus,
Natiq; mollis iras.

60.

Cum me vocarit clepsydra
Minois ad Tribunal,
Rhadamanthos urnam mo-
verit,
Et Æacus stateram,
Reusque listar iudici
JUSTO, GRAVI, TRE-
MENDO,
Non lacrimis mutabili
Nec mobili patronis.

61.

Tu me, priusquam corporis
Hanc exuam lacernam,
Fac gratiarum numine
Affla Parens Tuarum,
Et sanctius da conteri,
Et concuti dolore,
Et penitentem fluctibus
Innare lacrimarum.

62.

Omnes in altum Balthici,
Et Pontici reatus,
Mercésque mergam crimi-
num,
Quæstusque noxiarum,
Eliberatam pondere
Et noxio phaselum,

D 3

Ad

Ad Patriæ Te proveham
Malum regente, portum.

63.

Hæc *Virgo* Te suspiria,
Hæc vota supplicantis
Tangent suprema fervuli,
Reique lacrimæ,
Ne torva frontem contrahe,
Nec gratias roganti,
Nec vultuosa cælitæ
Exaspera favores.

64.

O Sole *Virgo* pulcrior
Sereniorque Lunâ
Affulge Sidus luminum,
Jubârque naviganti,
Periculosa syrtium
Cynosura due per undas,
Ne Scylla mergat Tartari,
Aut glutiat charybdis!

65.

Sit, qui maris Saturnio,
Et fluminum Monarcha
Qui Nereo, qui Doridi,
Qui Tethydi cruorem
Tauri, vel apri viclimæ
In littoris Salebra,
Sacrumque victimarius
Merum propinet undis

66.

Tibi polari fideri
MARIS QUE VIRGO
STELLÆ,
Utumque vincit tenuis
Vittaque tempus alba
Laurique cinctus frondibus
Et floribus sacerdos,
Supplex ad aras victima
Et Hostia immolabor

Salve.

ODE VI.

I.

Regina Salve nostralux (a)
Splendor, Decus, venustas,
Aurora, terris depluum (b)
Spargens amica rorem,
Vallata circum Liliis,
Et candicans ligustris,

Nitensque Eoi floribus
Primæque Lucis auro.

2.

Fessa quamvis aridâ (c)
Egressa stirpe Radix,
Vigore nullo fertilis,
Aut fructuosa succo,

(a) S. Bonav: tom: 6. in spec: B. V. lect: 11. (b) S. Bernard:
(c) Isai: 11.